

PABLONÉAN TITO BUANMIA QUIRICA

Pablonéan Tito quirica cuënëoxuan

1 ¹'Ex cana Pablo, an Nucën Papa Dios cuëncësabi oquin 'anan Jesucristonéan a ñuiquin aín bana ñuixunun caísa 'ain. Usa 'aish cana 'ëx, uisai cara a Nucën Papa Diosan ainan 'inun caísa unicama Jesucristomi catamëti upí 'iti 'icë quixun 'unánmicë uni 'ain. ²Usa 'ixun cana ainan 'aish ca uni xénibua 'aínbi aín nëtënu abë 'iti 'icë quixun unicama 'unánmin. Ax asérabi cémëma 'aish ca Nucën Papa Dios béráma, me 'imainun camabi ñu uniosama pain 'aíshbi, ésai ca 'én unicama 'én nëtënu 'ebë 'iti 'icë quiacexa. ³An mëníosabi oquin ca anúan unicama énë ñucama 'unánti nëtëa 'icëbëtan aín unicaman bana ñuixuncëxun camabi unin cuanun mëníoquin, 'énribi uni aín bana ñuixunun Nucën Papa Diosan 'ë caíscëxa. An ca Cristomi catamëtia ainan 'inun unicama iémia. ⁴Tito, 'én cana énë quirica mi buanmin. 'Ex ami sináncësaribi oi mixribi Jesucristomi sináncë 'aish camina 'én bëchicësa 'ain. Nucën Papa Dios 'imainun Nucën 'Ibu Jesucristo, an nu ainan 'inun iémicë, an nuibacëxmi ainan 'aish chuámarua 'iti cana cuënin.

Creta nasíñuxun Titon usoquin ñu 'a

⁵Anuax uquin cana nun nu sénéoncëma ñucama ami sénéonun

Creta nasínu mi ébëtsian, anuxunmi 'én mi cacësabi oquin émacamanu cuanquin, uicamax cara axa Jesucristomi catamëcë unicaman cushi 'iti 'icë quixun caístancëxun anënun. ⁶Axa Jesucristomi catamëcë unicaman cushi 'inun camina ésa uni caísti 'ain: Unin —'aisama ca —quixun ñuicëma ca 'iti 'icën. Usa 'ianan ca xanu achúishiñuishi 'iti 'icën. 'Ianan ca aín bëchicëcamaxribi upí oquin bana cuacë 'iti 'icën. Aín bëchicëcamax ca —bana cuacëma 'ixun ca 'aisama ñu 'aia —quixuan unin ñuicëma 'iti 'icën. ⁷Usa 'icëmi mitsun caíscë unicaman ca atun cushi 'ixun aín unicama Nucën Papa Dios cuëncësabi oquin béranti 'icën. Usa 'aish ca upí ñuishi 'ai —ñu 'aisama ca 'aia —quixuan unin ñuicëma 'iti 'icën. 'Ianan ca bëtsi uni ñuuma ca quixun sinánquin ashi ñu 'axunun cacë 'itima 'icën. 'Ianan ca bénëtishi masáquin sinani nishtima 'icën. 'Ianan ca paéntima 'icën. 'Ianan ca unibë mëéananti sinánñu 'itima 'icën. 'Ianan ca curíquiñu 'inxun uni paránti sinántima 'icën. ⁸Usai 'iquinma ca a isi aia cuëñquin uni biti 'icën. Añu ñuicamax cara upí 'icë ashi 'ati ca sinánti 'icën. Upí oquin sináncë 'ixun ñu 'atima 'acëma ca 'iti 'icën. Nucën Papa Diosan bana quicësabi oi ca 'aisama ñu 'aíma upíshi 'iti 'icën. ⁹Atun ca nun ñuixuncë bana upí oquin cuacë 'ixun bëtsi uniribi a bana cuanun 'unánmiti 'icën.

'Unánmianan ca a bana ca cémë 'icë quixuan an sináncë unicamaribi sinanamiti 'icën.

¹⁰Itsa unix —'éx cana Nucën Papa Diosan bana cuati —quicë 'aíshbi ca a bana quicésabi oi 'ima. Usa 'ixun ca uni parania. Uni itsíxa usari 'icésamaira oi ca judíos unicama raírinëx 'ia. ¹¹A unicaman ca curíqui biti cupíshi unicama parántisa tanquin bëtsi bana ñuixunquin, bëtsi uni 'imainun aín xubunu 'icécamaribi, atun sináncësa oquian sinánquen quixun sinánmia. A unicama camina amiribishi uni parántë céanxma 'inun cati 'ain.

¹²Cretanu 'icë uni achúshi, ax isa banati 'unánce 'icë quixuan aín aintsciman cacë, ax ca aín aintsciman ñui ésaí quiaxa: "Cretanu 'icë unicamax ca usabi cémecë 'ianan, ñuina pianancësa 'ianan ñu mëétisama tancë 'ianan 'aisamaira oquin picë 'icën". ¹³A unfan aín aintsi ñuicë bana ax ca asérabi 'icën. Usa 'ain camina a unicama 'ëséquin Nucën Papa Diosan bana upí oquin cuatía a bana quicésabi oi 'inun upí oquin sinanamiti 'ain. ¹⁴Unin sináncësa oquinshia judíos unicaman anbi sinánxun ñuiá bana cuaxunma 'anun camina sinánmiti 'ain. Sinánmianan camina an Nucën Papa Diosan bana cuaisama tancë unin cémequin ñuicë banaribi cuaxunma 'anun upí oquin sinánmiti 'ain.

¹⁵Énëx ca ésa 'icën. Ui unix cara aín sinan upí 'icë an ca ñu upíma isquinbi upí oquinshia sinania. Usa 'aínbì ca ui unix cara Nucën Papa Diosmi sináncëma 'ianan aín sinan upíma 'icë, an upí ñu isquinbi 'atima ñuishi sinania. Aín nuitu 'aisama 'ixun ca usa unin 'atimaquin sinania. ¹⁶Atúxa —'éx cana Nucën Papa Diosan uni 'ai —quiabi ca an ñu 'aisama 'aia iscë unicaman —usama ca —quixun 'unania. Atúan ñu 'aisama 'acë cupí ca unin atu cuéenima.

A unicaman ca bana cuacëma 'ixun ñu upí 'ati sinanima.

Uisai cara uni upí 'iti 'icë quicë bana

2 ¹Usa 'aínbì camina, an upí oquin min bana cuacë unicama a Nucën Papa Dios cuéençësabi oishía 'inun bëtsi bana ñuixunquinma Jesucristo ñuicë banaishi upí oquin ñuixunti 'ain. ²Uni apan, anpan mécócama, ax ca paéncëma 'ianan upí oquin sinánquin ñu 'anan ñu 'aisama 'acëma 'iti 'icën. 'ianan ca Nucën Papa Diosan bana quicésabi oi 'ianan bëtsibë nuibanan an uisa ñu cara 'icébëbi bënëquin Nucën Papa Diosmi catamëti éntima 'icën.

³Xanu apáncama camina usuribi oquin cati 'ain, ami sinani ca Nucën Papa Dios cuéençësabi oi upí nuituñu 'iti 'icë quixun. Bëbu 'imainun xanunbi ca cémë bana ñuitima 'icën. Ca paéntima 'icën. Atúan aín sinan upí 'ixun ñu upí 'aia isquin ca atun xanu tuácama 'imainun atun ñe xutacamanribi usuribi oquin 'ati 'icën. ⁴Xanu apáncaman ca ésaí 'iquin aín tuá 'imainun aín ñe xutacamaribi ésaía 'inun 'unánmiti 'icën: atun bënë nuibanan ca atun tuáribi nuibaquin bërtuanti 'icën. ⁵Ñu 'aisama 'acëma 'ianan ca bécántapun 'itima 'icën. 'ianan ca aín xubu upí oquin bërtuancë 'ianan upiti abë cananquin bëtsi xanu 'aquincë 'iti 'icën. Aín bënë bana ca cuati 'icën. Unínma Nucën Papa Diosan bana ca upíma 'icë quixun caia, usa 'ain ca an aín bana cuacë xanucamax usai 'i upí 'iti 'icën.

⁶Usaribi oquin camina uni bénácaramaribi upí oquin sinánquian ñu upíshi 'anun cati 'ain. ⁷Imainun camina minribi min 'aia isquian usuribi oquin unin 'anun upí ñuishi 'ati 'ain. Atu 'ëséquin camina amanu amanua sinánquimma upí oquin Nucën Papa Diosan bana quicésabi oquin 'unánmiti

'ain. ⁸Unánmiquin camina upí oquin 'unánquin Nucén Papa Diosan bana quicésabi oía 'inun upí oquin unicama ñuixunti 'ain, bëtsi unían —min bana ca 'aisama 'icé —quixun ñuiti rabanan. Usoquinmi 'acébë ca axa mimi nishtisa tancë unicama ax a cupía mi ñuiti bana 'áima 'ain, rabínti 'icén.

⁹Anan camina an uni ñu mëéxuncë unicamaribi 'eséquin an a ñu mëémicë unin bana paréquin cuébíquinma, an cacésabi oquin 'anun cati 'ain. ¹⁰Anan camina a unicama ésaquin 'unánmiti 'ain, an iscëxun 'anانبia an ñu mëémicë unían iscëxunmabi, ñu mëcamaquinma upí oquinshi ñu mëenun. Atúxa usai 'icébëtan ca camabi unin —Nucén Papa Dios, an uni ainan 'inun iémicë, aín unicamax ca asérabi upí 'icé —quixun 'unánti 'icén.

¹¹Nucén Papa Diosan ca camabi uni nuibaquin 'aquinquin abëa upí 'inun 'iminuxun aín Béchicë énë menu xuacëxa, unían uisaira oquin cara an atu nuibatia quixun 'unánun. Usa ca Nucén Papa Dios 'icé quixun 'unáncë 'ixun camina 'én mi cacésabi oquin unicama 'unánmiti 'ain. ¹²Nucén Papa Diosan ca nu 'unámmia, nux aín uni 'aish cananuna abë upí 'aish ax cuéencëma ñu 'ati éni, upíshi 'ianan axa ami sináncëma unicamaxa 'icësai 'iti sinanima, 'ianan ami cushicë 'ixun, aíñu ñuquicama nun 'ati cara cuéenia ashi 'ati 'ai quixun. ¹³Usaquin 'unánmianan ca nu 'unámmia, nux ainan 'ixun cananuna ax quiásabi oía an nu iémicë Jesucristo, ax Nucén Papa Díosribi 'aish, aín cushibëbi utécënti nëtë caínti 'ai quixun. ¹⁴Jesucristo ca 'itsianxmabi nu cupí bamacëxa, nun 'uchacama térenxunquin Nucén Papa Díosbë upí 'inun iémianan nun sinan upí 'ixunu bëtsi ñu sinántecënquinma ax cuéencësabi oquinshi 'anun.

¹⁵Én mi cacë banacama énë camina unicama 'unánmiti 'ain. Atúxa, asérabi ca a bana icé quixun sinani racuëtima Jesucristomi cushicë 'inun 'eséanan camina atúan 'aisama ñu 'axunma 'anun caquin 'esëti 'ain. Usoquin 'aquin camina ui unínbì mi timaquin min bana cuaisama tanun 'imitima 'ain.

Usaia axa Jesucristomi catamëcë unicama 'iti bana

3 ¹Axa Jesucristomi catamëcë unicama camina manuaxma 'inun ésaquinribi cati 'ain: Aín 'apucama 'imainun aín cushicaman bana cuaquin ca atun cacésabi oquin 'ati 'icén. Uisa ñu cara upí 'icé a ca chiquishquinma 'ati 'icén. ²Uinu 'icé unimibi ca 'atimati banatima 'icén. Bëtsi unibë cuébicanancëma 'ianan ca upí sinánñu uni 'aish rabiti cuamianantima 'icén.

³Nuxribi cananuna sinánñuma 'aish Nucén Papa Diosan bana quicésabi oi 'íama 'ain. Usa 'aish cananuna ñu 'atimaishi 'anúan bëtsi unin sinánmicë xun 'anan nunbi sinani nux cuéencësabi oi ñunshini 'iacén. 'Aisama ñuishi 'anan cananuna bëtsi unimi nutsianan numia uni nishcëx abë nishanancén. ⁴Usaínu 'iá 'icëbi ca Nucén Papa Dios, an nu ainan 'inun iémiti, an, an ca upíra 'ixun nu nuibatia quixun nu 'unánmiacëxa.

⁵Usoquin ca nun ñu upí 'acë cupíma, nuibaquinshi nu ainan 'inun iémiacëxa. Iémiquin ca bacéntecëncësa 'inun nun 'uchacama térenquin aín Béru Ñunshin Upitan nu bëtsi occëxa. ⁶Jesucristo, an nu iémicë, a cupíshi ca Nucén Papa Diosan aín Béru Ñunshin Upí nubëa 'iti oquin nu 'ináncëxa. ⁷Usa 'ixun cananuna anbia nuibaquin nu 'aquinquin upí 'imicë cupí, abënu xénibua 'aínbi tsótì, a caínti 'ain.

⁸Énë banacamax ca asérabi upí 'icén. Usa 'aíán ax quicésabi oi camabi

uni 'iti ca asábiira 'icén. Usa 'ain camina axa ami catamécë unicama Nucén Papa Dios cuëncésabi oi 'iquian énquinma ñu upíshi 'anun upí oquin 'éséti 'ain. ⁹Bëtsi bëtsi unix ca sinánxmaishi aín rara 'iá bana ñui bëtsi unibë cuëbicanánan, usaía judíos unicama 'itia Moisésnén cuënöö bana uisai quicë cara quixun ñui cuamianani bëtsibë nishánania. Usaía 'iabi camina mixribi usai 'iquinma atu iséshiti 'ain. Usai 'iquin upí oquin sinani banacëma 'ixun ca unin bëtsi uni upitaxa 'inun 'aquinima.

¹⁰Uinu 'icë unin cara axa Jesucristomi catamécë unicama bëtsin sináncësa oquian sinánunma amanu amanu sinánmia, a camina usai 'iaxma 'inun quixun caquin 'éséti 'ain. Cacéxbia sinanatiama camina amiribishi catécënti 'ain. Cacéxunbia cuatiama camina mitsubëa 'inúnma énti 'ain, ¹¹ax upí sinánñu 'iá 'aíshbi ca bérí usama 'icë quixun 'unánquin. Aín ñu 'aisama 'acë sinanaquin éncëma cupí camina usoquin 'ati 'ain.

Ësaquinribia Pablonën Tito cá bana

¹²Nicópolisnuxun mita inúmiti cana sinanin. Usa 'ain, Artemas carana xuti 'ain, Tíquico carana xuti 'ain, xucëbë camina panatima Nicópolisnu 'ë isi uti 'ain. ¹³Ucëma pain 'ixun camina an bana 'unánquin unicama 'esëcë uni, Zenas, abëtan Apolonën cuanuxun aíñ ñu ménioia 'a quinti 'ain. 'Aquiyanan camina cuania uisa ñu cara cuënia a 'inánti 'ain. ¹⁴Usa 'ain camina axa Jesucristomi sináncë unicaman upí ñuishi 'anan bëtsi uniribi 'aquinisa 'icë 'aquinun sinánmiti 'ain, usaquin 'aquin uni raíriribi Jesucristomi catamënen 'aquinun.

Upí oquin sinánxunquian ashiquin Pablonën bérúanxa 'inun ca

¹⁵Ëbë 'icëcaman ca camaxunbi bérúanxmi 'icanun mitsu canun quixun 'ë caxa. Uicaman cara nuxnu Jesúsmi sináncë 'icë nu nuibatia acama camina bérúanxa 'inun cati 'ain. Nucén Papa Diosan micama nuibaquin 'aquinçëxmi upitax 'iti cana cuëenin. Ashi, Pablo.